

คนหรือพระ

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อากาศร้อน ใจมันไม่ร้อน ถ้าอากาศร้อนก็คืออากาศ แต่ใจของคนนะ การเกิดเป็นมนุษย์นั้นแสนยาก การเกิดเป็นมนุษย์นี่เป็นอริยทรัพย์ ถ้าไม่เกิดเป็นคนมันก็เกิดเป็นสัตว์ เกิดในอบายภูมิ เกิดบนนรกอเวจี การเกิดเป็นมนุษย์นี่เป็นอริยทรัพย์ เพราะมนุษย์นี่เกิดมาเป็นภพกลาง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เกิดเป็นมนุษย์ เพราะเกิดเป็นมนุษย์มีกายกับใจ ร่างกายนี้ต้องการอาหาร โดยธรรมชาติของเขา การดำรงชีวิตนี้ ร่างกายนี้ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย ฉะนั้นปัจจัยเครื่องอาศัยนี้เป็นหน้าที่ คนเกิดมาเป็นญาติกัน โดยธรรมชาติ เพราะมีปากมีท้อง ต้องใช้ปัจจัยเครื่องอาศัยเหมือนกัน ในการพึ่งอาศัยเหมือนกัน ถ้ามีคุณธรรม มันจะเจือจางกัน มันจะดูแลกัน มันจะรักษากันถ้าจิตใจของคนเป็นสาธารณะ

แต่ถ้าจิตใจของคนเห็นแก่ตัว คิดว่าสิ่งต่างๆ จะเป็นเพื่อประโยชน์แก่ตัว มันจะยังพยายามแสวงหามาเพื่อสะสมก็ยิ่งทุกข์มาก การที่ทุกข์มากเพราะการแสวงหาเป็นความทุกข์อันหนึ่ง การเก็บรักษาไว้เป็นความทุกข์อันหนึ่ง การแสวงหา ความตระหนี่ถี่เหนียว ในหัวใจ มันจะเป็นความหมักหมมของใจก็เป็นความทุกข์อีกอันหนึ่ง ความทุกข์จะเกิดตามมามากมหาศาล เพราะความเข้าใจคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

แต่ถ้าความเป็นจริงเห็นไหม สรรพสิ่งในโลกนี้มันเป็นอนิจจัง มันแปรสภาพโดยธรรมชาติของมัน เราอยู่กับเขา เราอาศัยเขา โลกนี้ถ้าเกิดมีปัญหาวิกฤติขึ้นมา ไม่มีออกซิเจนต่างๆ คนจะตายทั้งโลก ถ้าถึงเวลาตายทั้งโลก คนทั้งโลกตายไป เราก็ตายไปกับเขาด้วย แต่ถ้าสภาพแวดล้อมมันดี โลกนี้มันดี คนอยู่ร่วมเย็นเป็นสุข เราอยู่ในโลกนี้เราก็มีความร่วมเย็นเป็นสุขไปด้วย ถ้าจิตใจของคนเป็นสาธารณะ เพราะมีศีลธรรมจริยธรรม เรื่องของคนเห็นไหม

การเกิดเป็นคนนี้เพราะมีมนุษย์สมบัติ การเกิดมนุษย์สมบัติต้องมีศีล ๕ ถ้ามีศีล ๕ ได้เกิดเป็นมนุษย์สมบัติ เราได้เกิดเป็นมนุษย์แล้ว เพราะได้เกิดเป็นมนุษย์แล้วนะ ในโลกนี้มีมนุษย์มีคนดีและคนเลว มีมนุษย์สังคมแตกต่างกันไป เรามาบวชเป็นพระแล้ว การเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์เขาต้องหาสมบัติของเขา เขาพยายามหาสมบัติของเขา แต่เราเสียสละต่อสิทธิความเป็นมนุษย์ออกมาบวชเป็นพระ

บวชเป็นพระเป็นการประกาศตนว่า เราเสียสละความเป็นอยู่ของโลก ความเป็นอยู่ของมนุษย์ เราต้องการความเป็นอยู่ของสมณะ เอาความเป็นอยู่ของผู้มีศีล ความเป็นอยู่ของผู้มีศีลก็คือเป็นพระ นี่คนกับพระ คนหรือพระ คนก็มาจากพระ

ในเมื่อคนมีกิเลส ในเมื่อบวชขึ้นมาแล้วก็มีกิเลสค้นหาความทะยานอยากของคนพอมาบวชเป็นพระ พระก็มีกิเลสค้นหาความทะยานอยากเหมือนกัน เพราะคนจะดีหรือจะเลวนี้โดยกรรมนะ โดยเกิดเป็นมนุษย์นะ เกิดโดยกำเนิด ๔

การเกิดเป็นพระ เพราะเสียสละความเป็นมนุษย์มาบวชเป็นพระโดยอุทิศจิตใจ กรรม เพราะโดยอุปชฌาย์ยกเข้าหมู่ โดยสงฆ์ยกเข้าหมู่ เราเป็นพระผู้ประเสริฐนะ หัวใจเราประเสริฐใหม่ ถ้าหัวใจเราประเสริฐความเป็นอยู่ของเราจะร่มเย็นเป็นสุข อากาศจะร้อน หัวใจจะร้อน เพราะถ้าหัวใจเราร้อน อากาศจะร้อนเป็น ๒ เท่า ๓ เท่า ถ้าอากาศจะร้อน แต่หัวใจเราไม่ร้อนกับเขา อากาศก็เป็นเรื่องของอากาศอยู่ข้างนอก

หัวใจของเราธรรมชาติของมันเป็นอย่างนี้ แต่นี้สภาวะโลกร้อน เพราะฤดูกาลของเขา หน้าฝนถ้าแฉะและเราก็ไม่พอใจ หน้าหนาวอากาศเย็นเราก็ไม่พอใจ หน้าร้อนอากาศร้อนเราก็ไม่พอใจ อากาศจะเป็นอย่างไร เราไม่เคยพอใจกับความเป็นไปของอากาศของฤดูกาลเลย เพราะหัวใจเราบกร่อง หัวใจเราไม่เข้าใจสัจจะความจริง

ถ้าหัวใจเรามีหลักมีเกณฑ์ของเราละ ฤดูกาลของเขามันเป็นธรรมชาติของเขา ฤดูกาลเปลี่ยนแปลงไปเพราะสภาพแวดล้อมมันเปลี่ยนแปลงไป สภาวะโลกร้อนเพราะอะไร เพราะคนทำลายสภาวะสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมมันเปลี่ยนไปเพราะน้ำมือของมนุษย์ เพราะมนุษย์ไม่มีศีลธรรมจริยธรรมมนุษย์ถึงได้เห็นแก่ตัว มนุษย์ถึงได้ทำลายสภาพแวดล้อม แล้วสภาพแวดล้อมก็กลับมาทำลายมนุษย์ !

เราเห็นความเป็นมนุษย์ เราเป็นคนอยู่กับโลกเขานี้ เราเสียสละแล้วเราจะไปแบกโลก เราจะให้โลกมีความเห็นเหมือนกับเรา มันเป็นไปได้ไม่ได้ ในเมื่อโลกมีความเห็นเป็นไปกับเราไม่ได้ เห็นไหม เรามีจิตใจ เรามีความแสวงหา เราคิดถึงว่าความเกิดจะเป็นทุกข์ เราจะไม่เกิดซ้ำเกิดซาก

ความเกิดเห็นใหม่ ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นมีการตายเป็นธรรมดา.. ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นมีการแสวงหา.. ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นมีการดับ.. ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นต้องมีกิเลส ตัณหาความทะยานอยาก

ทีนี้เราก็ก่เกิดมาแล้วในโลก เราเกิดมาจากโลก เราเกิดจากพ่อจากแม่ เราเกิดมาจากกรรม มนุษย์เกิดมาแล้วเราปฏิเสธความเป็นมนุษย์ไม่ได้ เพราะมนุษย์มันเกิดมาเป็นวิญญูะ มันเป็นเรื่องของเวรของกรรม เรื่องของอำนาจวาสนา เกิดตั้งแต่ เทวดา อินทร์ พรหมลงมา เกิดสูงเกิดต่ำ เกิดจากอำนาจวาสนาของบุญกุศล และบาปอกุศลที่ขับเคลื่อนให้จิตดวงนี้ไปเกิดในสถานะต่างๆ

พอเกิดเป็นมนุษย์แล้วเกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเกิดมาจากพ่อจากแม่ พ่อแม่เรานับถือพระพุทธศาสนา เราก็นับถือศาสนาพุทธตามพ่อแม่ของเรา พระพุทธศาสนา สอนเรื่องสิ่งใดๆ ถ้ามีการศึกษา เราศึกษาเราค้นคว้าเรื่องพระพุทธศาสนา ศาสนาเห็นใหม่ มนุษย์ ! ถ้าไม่มีศาสนามนุษย์เลวกว่าสัตว์ มนุษย์ต่ำกว่าสัตว์ เพราะมนุษย์รบราฆ่าฟันกัน แย่งชิงวิ่งราวกัน ทำร้ายกันต่างๆ ด้วยสมอง ด้วยปัญญา ทำให้ลึกซึ้ง จะทำลายทุกอย่างได้ด้วยปัญญาของความเป็นมนุษย์

มนุษย์เราเสียสละลงมา เห็นไหม เราเห็นความเป็นมนุษย์ว่ามันเป็นของร้อน ความเป็นมนุษย์ มนุษย์ต้องอยู่กับเขา ทั้งๆ ที่ทำคุณประโยชน์กับเราขนาดไหนมันก็เป็นเรื่องของอามิส อามิสเห็นไหม เรื่องแรงขับเคลื่อนไปของบุญกุศล ทำบุญ ทำความดี ความดีคือความดี ความชั่วคือความชั่ว สัจธรรมคือสัจธรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว โดยสัจจะความจริงของเขาเป็นอย่างนั้น

แต่ทำความดีทำความชั่วของมนุษย์ มันก็ทำความดีความชั่วโดยอามิส อามิสคือการกระทำ อามิสคือสิ่งที่เป็นวัตถุ วัตถุทาน คุณธรรมต่างๆ เกิดจากการกระทำ การ

บำเพ็ญของมนุษย์ เราเห็นโทษของความเป็นมนุษย์ เห็นโทษของวิญญูะ เห็นโทษของการเกิดและการตาย

เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนถึงการไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย สิ่งตรงข้ามความไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เพราะเราเกิดมาพบกับพระพุทธศาสนา เรามีความปรารถนา เพราะเรามีบุญญาธิการ เราได้สร้างสมบุญกุศลมา บุญกุศลนะ ! บุญกุศลในการเกิดเป็นมนุษย์นี้เป็นเรื่องบุญกุศลชั้นหนึ่ง

การเกิดมาเป็นมนุษย์ ถ้ามนุษย์มีแรงปรารถนา มนุษย์เขามีความต้องการพ้นจากทุกข์ มนุษย์เขาจะแสวงหาทางออกของเขา ฉะนั้นทางออกทางไหนมันจะมีโอกาสมาก เท่ากับการบวชเป็นภิกษุ ภิกษุเป็นผู้ปฏิบัติธรรม เป็นผู้ที่เห็นโทษในวิญญูสงสาร

ในเมื่อเราบวชเป็นพระขึ้นมาแล้วจิตใจเราเห็นภัยในวิญญูสงสารไหม ถ้าเห็นภัยในวิญญูสงสาร เพราะเราเห็นโทษในความเป็นมนุษย์เห็นภัยในวิญญูสงสารเราถึงมาบวช บวชกับใคร? บวชกับอุปัชฌาย์อาจารย์ บวชกับสงฆ์ สงฆ์ยกเข้าหมู่ขึ้นมาแล้ว ยกเข้าหมู่มันเป็นพิธีกรรม เห็นไหม

การเกิดเป็นมนุษย์เป็นการเกิดโดยกรรมนะ เราปฏิเสธไม่ได้ มันเป็นแรงขับของกรรม ปฏิสนธิจิตในครรภ์ของมารดา ปฏิสนธิในโอปปาติกะ เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เกิดในนรกอเวจี การเกิดอย่างนี้ปฏิเสธไม่ได้หรอก เรารู้ตัวต่อเมื่อเราเกิดมาแล้ว เรารู้ตัวต่อเมื่อเราเป็นมนุษย์แล้ว เรารู้ตัวต่อเมื่อเรามีสถานะอย่างนั้น เมื่อมีสถานะอย่างนี้แล้วเราจะแสวงหา เราจะหาที่พึ่งที่ไหนล่ะ

เพราะเราเป็นคนมีคבוד มนุษย์เป็นคนโง่ มนุษย์เห็นแก่ตัว มนุษย์มีอวิชา อวิชาปิดตาบังใจของมนุษย์ไว้ทั้งหมด มนุษย์เกิดมาทั้งหมดมีแต่ความเร่าร้อน มีแต่ความทุกข์ ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์มีประจำในทุกหัวใจ ทุกหัวใจเกิดมาเป็นญาติกันโดยธรรม เพราะมีปาก มีท้อง มีการแสวงหา มีความเสมอภาคกันโดยความสุขความทุกข์ ความสุขความทุกข์เสมอกันในการเกิดนะ

แต่จะมีความสุขความทุกข์ที่เหนือกว่ามากกว่าด้วยกิเลสใครมากกว่า กิเลสใครมากกว่ามันก็มีจินตนาการได้มากกว่า มันแสวงหาสิ่งต่างๆ มันกดถ่วงหัวใจได้มากกว่า

ใครมีกิเลสหนักก็ทำให้ตัวเองได้ความทุกข์เร่าร้อนมากกว่า เพราะกิเลสหนาเลยทำความทุกข์ทั้บถมตนเอง แต่ไม่เข้าใจว่ามันเป็นความทุกข์ใจ มันเป็นความพอใจเพราะมันเป็นกิเลส มันเป็นความพอใจ มีการแสวงหา

คนชั่วทำความชั่วง่าย ทำความดียาก.. คนดีทำความดีง่าย ทำความชั่วยาก จิตใจถ้ามีกิเลสหนา จิตใจถ้ามีความเร่าร้อน มันจะหาแต่สิ่งที่มีมันสมความพอใจของมัน มันทำเรื่องกิเลสค้นหาความทะยานอยาก แต่มันมีความพอใจของมัน มันว่าเป็นความสุข เห็นใหม่ มันว่าเป็นความสุข มันเป็นความพอใจ

นี่เพราะเกิดมาด้วยความทุกข์ เพราะเป็นความทุกข์ แต่เพราะอวิชชาไม่เข้าใจว่าสิ่งนั้นเป็นทุกข์ เอาแต่ไฟเผาตนเอง เอาไฟมารนเผาตนเอง แล้วว่าสิ่งนั้นเป็นความสุข มีความพอใจกับความเร่าร้อนอันนั้น เพราะกิเลสหนา

แต่ถ้าคนมีอำนาจวาสนา คนมีกิเลสหนาหรือคนมีกิเลสบาง แต่มันมีวิสัยทัศน์ มันมีหัวใจ มันมีหุมีตา เกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา คุณติ พระพุทธศาสนาแบบเป็นพิธีกรรม ปีใหม่ สงกรานต์ ทำอะไรเราก็ต้องมีเลี้ยงพระ ต้องทำบุญกุศล พระก็เป็นตราช่างว่าให้เขาได้ทำบุญกุศลเท่านั้นเอง

พระ ! เวลาเห็นภัยในการเป็นมนุษย์แล้วมาบวช พระเป็นเนื้อนาบุญของโลก คุณเขาทำนาสิ เขาเก็บเกี่ยวข้าว เก็บเกี่ยวต่างๆ เดียวนี้ฟางเขาก็ไม่เผาทิ้งแล้ว ฟางเขาอัดเป็นแท่งแล้วเขาขายของเขาได้ เขาไม่เหลืออะไรทิ้งไว้ในนาเลย นี่เนื้อนาของโลก เห็นใหม่ มนุษย์เขาทำบุญกัน ทางโลกเขามีศรัทธาความเชื่อกัน เขาทำบุญกุศลของเขา บุญกุศลของเขาเป็นอามิส เป็นบุญกุศลของเขา

เราก็เคยเป็นฆราวาส เราก็เคยทำบุญมาเหมือนกัน เราก็ทำบุญกุศลของเราเหมือนกัน บุญกุศลนั้นนะใครทำบุญกุศลของเขาก็เป็นอามิส แต่เวลาบวชเป็นพระขึ้นมาจะเอาอะไรไปทำบุญกุศลกับเขาละ เรามีอะไรไปทำบุญกุศลกับเขา สมบัติของพระคืออะไร สมบัติของพระคือ ศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้าคิด สมาธิ ปัญญา เป็นเนื้อหาของโลก เพราะเป็นเนื้อหาของโลก เขาได้ทำบุญกุศลของเขา เขาเอาบุญกุศลของเขาไป สิ่งที่เหลือไว้นี้ การดำรงชีวิตของเราแล้วเราเอาอะไรเป็นสมบัติของเรา

สิ่งต่างๆ ที่จะป็นเนื้อหาของโลก เนื้อหานี้มันสมควรแก่การลงหว่านไถใหม่ ถ้ามีการลงหว่านไถ จิตใจเรามั่นคงใหม่ จิตใจเรามีความร่มเย็นเป็นสุขมากน้อยขนาดไหน ถ้าจิตใจเรามากน้อยขนาดไหน ในเมื่อเราเสียดสีความเป็นมนุษย์มาเป็นพระ พระก็มาจากมนุษย์ ถ้ามีความทุกข์มาจากมนุษย์ พอมันเป็นพระก็เป็นพระที่อมทุกข์ เวลาเป็นพระที่อมทุกข์เราจะทำอะไรให้สิ่งที่ป็นทุกข์มันระบายออกไปจากใจของเราละ

เห็นไหมไหนว่าธรรมโอสธ ! ธรรมโอสธ ! ธรรมะนี้เป็นโอสธที่ชำระล้างกิเลส ปัจจุบันนี้เราบวชมาเป็นพระแล้ว ธรรมโอสธ.. ธรรมโอสธ.. ทำไมมันเร่าร้อนขนาดนี้ละ ธรรมโอสธทำไมมันไม่มีความร่มเย็นของเราเลยละ เรามาเช่อยู่ในศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ทำสิ่งใดได้ที่จะชำระล้างหัวใจของเรา จะทำความสะอาดใจของเราขึ้นมาได้อย่างไร

วันคืนล่วงไป.. ล่วงไป.. บัดนี้เราทำอะไรอยู่ ความดียิ่งกว่านี้ยังมีอยู่เห็นไหม เราทำหน้าที่การงานของเรา เราทำข้อวัตรปฏิบัติของเรา การเคลื่อนไหวไป การเหยียด การคู้ การค้ม การคิด การอะไรต่างๆ เรามีสติสัมปชัญญะสิ

สติสัมปชัญญะมันจะยับยั้งความคิดของเราไว้ มันจะเตือนตัวเราว่าเดี๋ยวนี้ปัจจุบันนี้เราเป็นภิกษุ เราเป็นพระนะ ถ้าเราเป็นพระ เป็นผู้มีศีล ๒๒๗ ข้อใจใหม่ มีศีลสมาธิ ปัญญา ถ้ามีศีล ศีลของเราเป็นรั้วเป็นกรอบรั้ว รักษาใจของเราไว้ได้ไหม

ใจที่มันเร่าร้อน ใจที่มันพยายามแสวงหาตามแต่กิเลสตัณหาความทะยานอยากที่มันคิดว่าสิ่งนั้นเป็นที่พึงของมัน มันป็นอารมณ์ความรู้สึกนะ มันไปกินอารมณ์ความรู้สึกเป็นอาหาร อารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นมาจากจิต แล้วจิตนี้ก็กินอารมณ์ความรู้สึกนี้ป็นอาหาร ว่าสิ่งที่มันเร่าร้อนในหัวใจ ถ้ามันเป็นทุกข์ ศีลต่างพร้อย ศีลที่ไม่เป็นปกติของมัน มันก็เสวยอารมณ์ตามธรรมชาติของมัน เราตั้งสติของเราไว้ ยับยั้งไว้ ยับยั้งสิ่งที่มันป็นอารมณ์ของโลก

มนุษย์เกิดจากครรภ์ของมารดา เกิดบนโลก มนุษย์เกิดบนโลก เกิดมากับโลก เกิดมาจากกามโอชะ มนุษย์เกิดมาจากโลกเห็นใหม่ ภิกษุเราก็เกิดมาจากมนุษย์ ในเมื่อเกิดมาจากมนุษย์ ในเมื่อมนุษย์เขามีความเร่าร้อนในหัวใจ เราบวชเป็นพระแล้ว ศีล สมาธิ ปัญญาของเรายังไม่เกิดขึ้นมา เราก็เป็นมนุษย์ มนุษย์ที่บวชเป็นพระ พระก็มาจากคน คนก็มาจากกรรม ในเมื่อคนมาจากกรรม กรรมมันมาเกิดเป็นมนุษย์แล้ว สิ่งต่างๆ เราเป็นมนุษย์ก็พยายามหาทางออกกันไป เขาก็พยายามจะหาทางออกของเขา ในการปฏิบัติคุณาศ์เขาก็ปฏิบัติของเขา เพื่อประโยชน์ของเขา

แล้วเราเป็นผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา มันมีบุญมหาศาล เพราะพบพระพุทธศาสนา เห็นใหม่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เป็นเจ้าของศาสนา พระพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ เราเป็นมนุษย์ เป็นอุบาสก อุบาสิกา แล้วเราเสียดลจากโลก อุบาสก อุบาสิกา เขาอยู่กับโลก เขามีสังคัม เขามีกตিকাของเขา สังคัมที่ว่างกติกานี้มาให้สังคัมร่มเย็นเป็นสุขของเขาด้วยกตিকাของเขา

เราเสียดลออกมาเป็นภิกษุ ภิกษุเป็นพวกนักรบ พวกนักรบนี้โลกเขาให้โอกาสนะ เพราะมันเป็นเนื้อนาบุญของโลก โลกเขาทำบุญกุศลของเขาเพื่อบุญกุศลของเขา เราก็ได้ดำรงชีวิตด้วยปัจจัยเครื่องอาศัย เพื่ออะไรล่ะ ก็เพื่อจะค้นคว้าเข้ามาให้เป็นพระโดยความสมบูรณ์ไง ถ้าเป็นพระโดยความสมบูรณ์ เห็นใหม่ สิ่งที่ทำเป็นธรรม โอสถ

ธรรมโอสถ ! เราเป็นมนุษย์ของเขา ถ้าเขาจะผิดพลาดไป เขาก็มีศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ของเขา... ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ นี้เป็นองค์ประธาน แต่ศีลของเรา ศีล ๒๒๗ นี้เป็นองค์ประธาน แล้วศีลในพระวินัย เห็นใหม่ ๒๑,๐๐๐ ข้อ แล้วเราจะรักษาอย่างไรล่ะ ก็กลับมารักษาศีล ๑.. ศีล ๑ คือรักษาใจของเรา ถ้าใจของเรามันเร่าร้อน ใจของเรามีความทุกข์ขึ้นมา เรารักษาศีลของเราให้เป็นปกติ

ถ้าศีลของเราสมบูรณ์ขึ้นมานี่อธิศีล ศีลด้วยความปกติของใจ ใจมีความปกติของใจ นี้ รักษาศีลตัวนี้ให้ได้ ถ้ารักษาศีลตัวนี้ให้ได้ เราจะมีธรรมร่มเย็นเป็นสุขของเราขึ้นมา ให้พออาศัยได้ พอให้จิตใจจะไม่เร่าร้อนเกินไป จิตใจไม่ต้องแสวงหา ไม่ต้องดิ้นรน ไม่ต้องกระเสือกกระสน !

คูลี คูสัตว์ดี สัตว์เลื้อยคลานที่มันโดนแดดเผา มันขาดน้ำ มันไม่มีอาหาร มันกระเสือกกระสนไปเพื่อความดำรงชีวิตรอดของมัน แล้วหัวใจของเรามันโดนกิเลส ตัณหาความทะยานอยากเผาอยู่นี่ ถ้ากิเลสตัณหาความทะยานอยากมันเผาอยู่นี่ มันเหมือนกับสัตว์เดียรัจฉานที่อยู่กลางทะเลทราย ที่ไม่มีน้ำ ไม่มีอาหาร ที่มันต้องดิ้นรนของมัน สัตว์อยู่ในกลางทะเลทรายมันดิ้นรนของมันนะ ถ้ามันขาดอาหาร ขาดน้ำ มันต้องตายของมันด้วยความทรมาน ดิ้นรนของมัน

จิตใจของเรามันโดนกิเลสเผา ! มันโดนความเร่าร้อนเผาอยู่นี่ มันดิ้นรนของมันนะ แต่มันไม่ตาย มันดิ้นรนแล้วดิ้นรนเล่า เจ็บปวดแล้วเจ็บปวดเล่า ทุกข์แล้วทุกข์เล่า ทำไมมันไม่เดือดร้อนนะ ทำไมไม่มีสติ นี่หรือว่าเป็นพระ คนหรือพระ ! เป็นคนก็เร่าร้อนประสาคน เป็นพระก็เร่าร้อนประสาพระ

ถ้ามันจะมีความร่มเย็นเป็นสุขของมัน เห็นไหม สัตว์เป็นที่พึ่งอาศัย มีศีล มีธรรม มีข้อวัตรเราก็ทำเพื่อดำรงอยู่ ข้อวัตรเห็นไหม มันมีการจับเคลื่อน มีการผ่อนคลายของมัน ถ้าไม่มีการจับเคลื่อน ไม่มีการผ่อนคลายของมัน มันจะทุกข์จับทุกข์ซ้อน ทุกข์เหยียบย้ำหัวใจอยู่อย่างนั้น ถ้ามันจะทุกข์จับทุกข์ซ้อน ทุกข์เหยียบย้ำหัวใจอยู่อย่างนั้น ธรรมโอสถมันอยู่ที่ไหน ! บวชเป็นพระมาแล้ว ธรรมโอสถมันอยู่ที่ไหน !

คูลี ยาประจำบ้านนะ เวลาเขาเจ็บไข้ได้ป่วย เขาก็เปิดตู้ยาประจำบ้านนะ ปวดหัวตัวร้อนเขาก็เอายาที่รักษาเขา ธรรมโอสถนะ นี่พระไตรปิฎกอะ ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระไตรปิฎก ผู้พระไตรปิฎก เอาไว้กราบไหว้กัน ลั่นกุญแจมันไว้ ทำบุญนะ ซื่อพระไตรปิฎกซื่อผู้พระไตรปิฎกถวายพระ พระก็ใส่กุญแจไว้ ลั่นกุญแจมันไว้ เอาไว้ทำไม.. เอาไว้กราบ เอาไว้เซ่ตู่ใจ

แต่ถ้าเราเป็นพระ เรามีธรรมโอสถขึ้นมา เราเปิดหัวใจของเรา ผู้พระไตรปิฎกคือ ตู้อใจ ศีล สมาธิ ปัญญา มันเกิดจากที่นี่ ถ้ามันเปิดของมันออกมาเห็นไหม เปิดผู้พระไตรปิฎกออกมา เปิดยาออกมา ธรรมโอสถ เอาสติ เอาสมาธิ เอาปัญญารักษาใจของเรา อย่าให้มันเร่าร้อนนัก สัตว์เดียรัจฉานมันเร่ามันร้อน มันขาดน้ำขาดอาหาร มันก็ตาย

หัวใจเราร้อนนัก โคนกิเลสตัดหา ความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นภัย ราคะ โทสะ โมหะ มันเผาเราน่ะ มันปวดเจ็บปวดแสบร้อน แต่ไม่ตาย.. มันคาใจอยู่นี้ มันไม่เคยตาย.. เพราะอะไร เพราะความเป็นพระนะ ความเป็นพระของเราณะขาดกรรมโอสถ

เขาศึกษาพระไตรปิฎก ศึกษามาเป็นทางวิชาการ ศึกษาเพื่อเป็นความรู้ของเขา ความรู้ของเขาเอาไว้ทำไม.. เอาไว้เถียงกันปากเปียกปากแฉะไง พุทธพจน์ ! พุทธพจน์ ! เอาไว้เถียงกัน เถียงกันหน้าดำหน้าแดงเลย แต่ของเราไม่ต้องเถียงกับใคร เถียงกับกิเลส กิเลสในหัวใจมันเราร้อน สติก็คือสติ ก็เกิดระลึกรู้ขึ้นมา ปัญญาก็คือเราระลึกรู้ขึ้นมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นกษัตริย์นะ สละราชสมบัติออกมา จากฐานะของกษัตริย์ออกมาแล้วยังไม่มีพระพุทธศาสนา ออกมาเป็นฉัพพัคคีย์ ยังไม่เกิดพระพุทธศาสนา ๖ ปีนี้ ทุกข์ขนาดไหน ทุกข์จากภายนอก ภายในก็ทุกข์ สถานะของกษัตริย์นะ มีมหาดเล็ก มีผู้ดูแลรักษามหาศาลเลย พอออกมาประพฤติปฏิบัติ มีปัญจวัคคีย์ ๕ คนเท่านั้นที่คอยดูแลอยู่ ตัวเองก็พยายามค้นคว้า พยายามรื้อค้นของตัวเอง พยายามค้นหากรรมโอสถขึ้นมาให้ได้ เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เห็นไหม สิ่งนี้วิมุตตिसุข ถ้ามั่นสุขนะ

เวลาทุกข์ก็ทุกข์แสนเช็ญ ทุกข์ ๖ ปี ทุกข์แสนเช็ญ ทำทุกรกิริยา ทุกข์ทรมาน เพราะอะไร เพราะยังไม่มีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังไม่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ยังไม่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันยังไม่มียา เห็นไหม คนเจ็บไข้ได้ป่วยแล้วไม่มีหมอ ไม่มีการรักษา มันทุกข์ยากแสนยากนะ

เดี๋ยวนี้พอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เสวยวิมุตตिसุข.. สุขมาก เวลาทุกข์นั้นแสนเช็ญ เวลามันประสบความสำเร็จขึ้นมา มีความสุข มีความพอใจ ความสุขอันนั้นวิมุตตिसุข มันสุขมาจากไหนล่ะ ก็สุขมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสะสมบุญญาธิการมา...พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย อันนี้เป็นพื้นฐาน เป็นอานาจาสนาบารมีขึ้นมา คือเป้าหมาย คือเจตนา มันยังไม่ได้เกิดเป็นผลตามความเป็นจริงขึ้นมา

พอเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา จนตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา อันนั้นเป็นความจริงขึ้นมา มันก็มีที่ไปที่ไป ที่มาที่ไปนี่

อำนาจวาสนาบาร์มีสะสมมาเป็นพระโพธิสัตว์นะ สะสมถึงนั้นขึ้นมา เวลาตรัสรู้ขึ้นมา เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า !

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นสังขาร เป็นความจริงขึ้นมา สังขาร เสวยวิมุตติสุขขึ้นมา แล้ววางธรรมวินัยไว้ นี่เป็นธรรมและวินัย แล้วจดจารึกกันมาเป็นพระไตรปิฎก ๓ เอาไว้ มีวินัยปิฎก สุตตันตปิฎก อภิธรรมปิฎก

เราศึกษาเป็นทางวิชาการ เราศึกษาไว้เป็นแนวทาง แต่เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมันช่วยเราได้ไหมล่ะ ! ถ้ามันช่วยไว้ได้จะเอาอีกสัก ๑๐ ผู้เขานไว้รอบตัวเลย เอาดูพระไตรปิฎกมาล้อมไว้เป็นกุฎิเลย แล้วนอนอยู่กลางตู้พระไตรปิฎกเลย มีความรุ่มเย็น.. มีความรุ่มเย็น.. แล้วมันเย็นไหมล่ะ ถ้ามันไม่เปิดหัวใจ ! มันไม่เปิดหัวใจขึ้นมา ! มันไม่เปิดหัวใจในพระไตรปิฎก

สิ่งที่ในหัวใจจะเปิดมันออกมา ถ้าเปิดออกมาๆ ด้วยอะไร สติปัญญาไม่มีไหม ถ้าสติปัญญา พุทโธ พุทโธ มีสติอยู่เห็นไหม เราจะหาบานประตูเจอ เราจะเปิดได้ เปิดความเร่าร้อน เปิดสิ่งที่หมักหมมในใจ เปิดมันออกได้ พอเปิดมันออกได้ สุขหนอ.. สุขหนอ.. คูสิ พระยสะ มีปราสาท ๓ หลังเหมือนกัน

“ที่นี่เดือดร้อนหนอ.. ที่นี่ขัดข้องหนอ..”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีปราสาท ๓ หลังเหมือนกัน แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสละมาก่อน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิบัติอยู่ ๖ ปี มีความทุกข์ทรมานมหาศาลขนาดไหนก็ต่อสูมา เวลาเสวยวิมุตติสุขแล้วเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมาแล้ว เคนจงกรมอยู่

“ยสะมานี้ ที่นี่ไม่เดือดร้อน ที่นี่ไม่ขัดข้อง อยู่โคนไม้ อยู่ในป่ามีแต่ความสุข ไม่มี ความเดือดร้อนสิ่งใดๆ เลย”

พระยสะมาเลย เห็นไหม มากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการจนพระยสะเป็นพระโสดาบันเลย พอพ่อแม่ตามมาท่านเทศน์อีกทีเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลยเพราะอะไร เพราะพื้นฐานที่ทำมา หัวใจมันเข้มแข็งมา หัวใจมันไม่ได้อ่อนแออย่างพวกเรานี้

ทำอะไรก็อ่อนแอไปหมด ไม่สู้ไม่จริงจังกับตัวเอง ไม่ใช่จริงจังกับคนอื่นนะ ไม่ได้จริงจังกับตัวเอง ตั้งสัจจะขึ้นมา มีสัจจะ มีการกระทำดี จะทำคุณงามความดีขนาดไหน ตั้งสัจจะแล้วทำให้ได้อย่างเป้าหมายของเรา เราตั้งสัจจะแล้วเราทำได้

ในปัจจุบัน เวลาเราเข้าพรรษา เราถือธุดงค์กัน เราก็ตั้งสัจจะของเรา ธุดงค์วัตร ๑๓ เป็นเครื่องขัดเกล้ากิเลส ออกจากพรรษามาแล้ว เราผ่อนออกมาแล้ว เราอยู่ในปกติของเรา แต่ว่าเราก็มีวัตรปฏิบัติของเราอยู่ประจำ เราไม่มีข้อยกเว้นใดๆ ต่างๆ เพียงแต่ว่า ธุดงค์นี้แล้วแต่ความสะดวกความถนัดของแต่ละบุคคล มันมีหนักมีเบาไป

หนักตลอดไป กิเลสมันก็หัวเราะเยาะว่ามีแต่หนักขึ้นมา นี่มันก็หลบซ่อน เวลา มันเบาขึ้นมา เห็นไหม หนักกิเลสมันก็หลบไปทางหนึ่ง พอมานเบา กิเลสมันก็หลบไปอีกทางหนึ่ง มันมีหนัก มีเบา มันมีความแสวงหา มีการค้นคว้า สิ่งนี้ต่างหากในการประพฤติปฏิบัติ มีหนัก มีเบา มีการต่อสู้

อาหารเห็นใหม่ เขามีคาว มีหวาน มีน้ำ มีต่างๆ พอเขากินของคาวเสร็จ เขากินของหวาน กินของหวานเสร็จ เขากินน้ำของเขา การประพฤติปฏิบัติของเราก็มีหนักมีเบา มีการกระทำต่างๆ นี่ถ้าเรามีการกระทำต่างๆ เราต่อสู้อยู่ตลอดเวลา เห็นไหม กิเลสหน้าไหน กิเลสมันจะเข้มแข็งขนาดไหน ถ้ามีการต่อสู้ มีการประพฤติปฏิบัติ กิเลสมันก็ต้องมีการถลอกปอกเปิก มันต้องมีการถอยร่นไปจากธรรมรส ธรรมโอสถ เป็นเรื่องการต่อสู้กัน

แต่ที่ธรรมโอสถของเราละ เรามีธรรมโอสถนะ เห็นไหม ดูพระไตรปิฎกก็มีแต่ตู้ธรรมะก็มีอยู่ในหนังสือ ตัวเองจะทำอะไรก็ไม่มีสิ่งใดขึ้นมาเป็นความจริงเลย ถ้ามีความจริงในหัวใจของเราขึ้นมา สิ่งที่เป็นหนังสือ สิ่งที่เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันมีตัวจริงขึ้นมา มันมีสมาธิจริงๆ ขึ้นมา มันมีปัญญาจริงๆ ขึ้นมา มันเป็นความจริงขึ้นมา

ถ้ามีความจริงขึ้นมา เห็นไหม มันมีเครื่องต่อสู้กัน นี่ไง มันมีการต่อสู้มันก็เป็นความจริงขึ้นมา กิเลสมันก็ต้องยุบขอบไปเป็นธรรมดา จากกิเลสที่ไม่รู้จักมันเราก็ได้เห็นมัน พอเห็นมัน เราต่อสู้กับมัน เราแยกแยะมัน จากธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม

พุทธเจ้าก็เป็นธรรมรส เป็นธรรมอาวุธของเรา มันเกิดขึ้นมาจากการกระทำของเรา มันสอนใจของเราเอง

ใจของเราเองที่มันคือด้าน มันไม่ยอมรับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะว่าธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒,๐๐๐ กว่าปีที่แล้ว มันเป็นของครี ของล้ำสมัย ในปัจจุบันนี้มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันทันสมัย กิเลสของเรามันทันสมัย กว่าธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มีอะไรไปชำระมันได้หรอก

เพราะการประพฤติปฏิบัตินี้มันครี มันเป็นคนรุ่นโบราณ มันไม่เป็นความจริงในปัจจุบัน แต่เวลาทุกข์ เวลามันเร่าร้อน เวลามันเดือดร้อน มันไม่ได้บอกเลยว่าทุกข์นี้มัน เป็นของโบราณ ปัจจุบันนี้เขาไม่เอากันแล้ว ปัจจุบันเขาไม่มีความทุกข์หรอก นี่มันไม่เห็นพุดของมันเลย!

แต่เวลาทำจริงทำจริงขึ้นมา มันยับยั้งได้ มันสงบได้ มันเห็นตามความเป็นจริงขึ้นมาได้ พอมันเห็นความจริงขึ้นมาะ นี่ไง สิ่งที่เป็นจริง มันเป็นการกระทำของเราขึ้นมา มันเป็นประสบการณ์ของใจขึ้นมา มันจะต้องการให้ใครมารับรอง ให้ใครมายอมรับความเป็นจริงอันนี้

ถ้าเป็นความจริงเห็นใหม่ นี่ไง จากคนเป็นพระ ! “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็น ตถาคต” เราเห็นความร่มเย็นเป็นสุขของใจ จากความร่มเย็นเป็นสุขของใจอาจารย์ไม่ต้องบอก อาจารย์ไม่ต้องสอน รู้เองเห็นเอง มันเป็นจริงขึ้นมาจากความเห็นของเราขึ้นมา มัน เป็นความจริงขึ้นมาจริงๆ

แต่ถ้าไม่เป็นความจริงขึ้นมา นั่งสัปหงกโง่งวง นั่งหลับจนกรนนะ “อาจารย์ ครับเมื่อคืนผมนั่งสมาธิทั้งคืนเลย โอ้โฮ.. สมาธิดีมากเลย” มันกรนจนกุกุกมันลั่นเลย มัน ยังไม่รู้ว่ามันกรนนะ นี่ไง สิ่งต่างๆ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา อาจารย์ไม่ต้องสอน รู้หมดอะ

ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ปังจัดตั้ง สันติภูมิจโก มันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าความจริงมันเกิดขึ้นมาอย่างนั้น มันองอาจ มันกล้าหาญมาก เห็นใหม่ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาอย่างนั้น กิเลสมันต้องยุบยอบตัวลง กิเลสมันโดนชำระล้างแล้ว

กิเลส เห็นไหม ถ้าเป็นความฟุ้งซ่านก็เป็นกิเลสอย่างหยาบๆ กิเลสอย่างหยาบๆ เชียวนะ แล้วตอนนี้กิเลสอย่างหยาบๆ มันเหยียบย่ำเราหัวปักหัวปำเลย จิตนี้โง่หัวไม่ขึ้นเลย กิเลสนี้มันเหยียบหัวจมดินเลย นี่ตั้งสติขึ้นมา อากาศมันร้อนใจก็ร้อน แต่ถ้ามีสติสัมปชัญญะ อากาศมันร้อน แต่ใจเรารู้ว่ามันเป็นฤดูกาล มันเป็นความจริงของมัน

ไฟนรก ไฟอเวจีมันจะร้อนกว่านี้ละ ถ้าความร้อนของมัน แต่ที่ความร้อนมันร้อนตามอากาศเท่านั้น อากาศมันร้อนมันร้อนเฉพาะเราหรือ อากาศมันร้อนในโลกนี้เขาก็ร้อนอย่างนี้ ในซีกโลกหนึ่งเขาร้อนกว่านี้อีก ถ้าเขาร้อนกว่านี้ทำไมเขาอยู่ของเขาได้ละ ทำไมจิตใจเขาร่มเย็นละ ทำไมเขาแสวงหาที่อยู่ของเขาได้ แต่เวลาของเรามันร้อน ทำไมมันดิ้นรนขนาดนี้ ทำไมจิตมันดิ้นรน นี่ทำไมไม่หาเหตุหาผลนะ หาเหตุหาผลสิ

ข้างนอกมันร้อนมันก็ร้อนแบบโลก ร้อนแบบวัตถุ แต่ถ้ามันร้อนในหัวใจละ มันร้อนโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แต่ถ้ามันเย็นขึ้นมาละ มันเย็นโดยธรรม มันไม่เย็นโดยกิเลสหรอก กิเลสทำให้ใครร่มเย็นเป็นสุขไม่มี แต่ธรรมะทำให้ใครร่มเย็นเป็นสุขได้ ถ้าใครร่มเย็นเป็นสุขได้ มันมีสติสัมปชัญญะแค่ไหน ถ้าร่มเย็นเป็นสุข เห็นไหม มันเป็นตำรา มันเป็นคำเทศน์คำสอนของครูบาอาจารย์ท่านนั้นนะ เป็นคำบอกเล่า

แต่ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา เราต้องตั้งใจ เราบวชเราเรียนมาแล้วเพื่ออะไร เพื่อพิสูจน์ไฉน เราเป็นชาวพุทธ พบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเห็นไหม เวลาบวชเรียนขึ้นมา ๑ พรรษา ออกมาแล้วเป็นบัณฑิต บัณฑิตเป็นคนเข้าใจในชีวิต บัณฑิตเห็นไหมทิศทั้ง ๘ บริหารทิศ บัณฑิตคือทิศทั้ง ๘ ทิศเบื้องบนเป็นครูบาอาจารย์ ทิศเบื้องหน้าเป็นพ่อแม่ เป็นอุปัชฌาย์อาจารย์ นี่สิ่งต่างๆ เห็นไหม บริหารทิศ ถ้าบริหารทิศเป็น เราดูแลเป็น คนเทียมมิตร มิตรแท้ มิตรเทียม การคารวะธรรมต่างๆ สิ่งนี้มันเป็นการดำรงชีวิตนะ

โลกเป็นอย่างนี้นะ สิ่งที่ว่าวิทยาศาสตร์ ที่มันเจริญไปนะ มันเป็นรูปแบบเฉยๆ แต่ศึกษาโดยเนื้อหาข้อเท็จจริงมันก็คืออันเดียวกันนั่นละ มันก็คือเรื่องของมนุษย์ มันก็เป็นเรื่องของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เป็นเรื่องของธรรมมันก็มีเท่านั้น เพียงแต่ว่า สมมุติมันแตกต่างกัน พอสมมุติมันแตกต่างกันนะ ชื่อเรียกมันก็แตกต่างกันไป พอชื่อเรียกแตกต่างกันไป ก็บอกว่าสิ่งนี้เป็นของทันสมัย มันก็เป็นสมมุติทับสมมุติซ้อน สมมุติมาตลอดนั่นนะ

แต่ถ้าเรามีบัญญัติธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราก็ถือหลักถืออรรถอันนี้ไว้ แล้วตั้งสติสัมปชัญญะไว้ ชีวิตนี้เป็นอย่างนี้นะ เกิดมาทำอะไรก็ตายเท่านั้น นะ เกิดมาทำอะไรตายหมด เพียงแต่ตายดี ตายร้าย ตายก่อน ตายหลัง ตายตอนไหนเท่านั้นเอง มีเกิดที่ไหนมีตายที่นั่น

แต่เกิดมาเป็นเราแล้ว เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนาแล้วเราแสวงหาของเราจะเกิดเป็นโรคที่ไม่มียารักษานั้นคือจนตรอกจนมุม แต่เราเกิดมาปัจจุบันนี้มีธรรมโอสถ มันมียารักษา แต่ยารักษามันเป็นความมหัศจรรย์อันหนึ่ง ยารักษานี้เขาต้องทำวิจัยของเขา ต้องสังเคราะห์ของเขา ต้องทำวิเคราะห์ของเขา ต้องทำกระบวนการของเขา ต้องทดสอบของเขา ทดสอบว่าใช้ได้หรือไม่ได้ แล้วต้องรับประกันนะ ออ. รับประกันว่าใช้ได้แน่ เขาถึงใช้ของเขา

ธรรมโอสถขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสรู้ตั้งแต่ธรรมจักรมา รับประกันมาตั้ง ๒,๐๐๐ กว่าปี แต่ตัวยานี้มันไม่มีในท้องตลาด ตัวยานี้มันหาซื้อที่ไหนก็ไม่ได้ มันเพียงแค่บอกเหมือนลายแทง เหมือนฉลากยาว่า สีล สมาธิ ปัญญา มันต้องค้นขึ้นมาจากผู้ที่ทำนั้น ขึ้นมาจากจิตดวงใดก็แล้วแต่ที่เป็นทุกข์เป็นร้อนนะ ค้นหากจากจิตดวงนั้นขึ้นมา

นี่เห็นไหม สติเกิดจากจิต ปัญญาเกิดจากจิต ความทุกข์ก็เกิดจากจิต การกระทำต่างๆ เกิดจากจิตทั้งหมดเลย แต่มันเป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยาก มันถึงเหยียบย่ำหัวใจนี้จมธรณีไป จากการกระทำของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก

แต่เพราะเราตั้งสติ เราต้องรู้ค้นมันขึ้นมา เพียงแต่หาวัสดุขึ้นมาประกอบเป็นยาขึ้นมา นี้ มันก็เป็นเรื่องทุกข์อันหนึ่งแล้ว แค่ทำสมาธิ สีล สมาธิ ปัญญา มรรค ๘ มันก็เป็นแค่อุปกรณ์ที่เราจะประกอบขึ้นมาให้มรรคสามัคคี เป็นตัวยาขึ้นมาที่จะรักษาจะกิเลส จะรักษาโรคกิเลสให้หาย มันเป็นมรรค ๘ มันรวมไปด้วย สีล สมาธิ ปัญญา เห็นไหม ความชอบ การงานชอบ ความเพียรชอบนี้ แต่ละตัว แต่ละสิ่ง แต่ละชนิดที่เราแสวงขึ้นมาเพื่อเวลาประพฤติกปฏิบัติขึ้นไป ใช้ปัญญาใคร่ครวญต่างๆ ถ้ามีสมาธิขึ้นมา ปัญญาออกเดินใคร่ครวญของมันออกไป

พอใคร่ครวญของมันออกไป เห็นใหม่ มรรค ๘ ความสมดุลของมัน ความคำนวนของมัน การรวมตัวกระบวนการของจิต กระบวนการของมันรวมตัว ที่มันทดสอบตรวจสอบ ทดสอบตรวจสอบในกระบวนการของมัน ในกระบวนการที่เกิดจากจิตแล้วจะมีความสงบร่มเย็นขนาดไหน แต่ใช้ไม่เป็น เราได้ส่วนประกอบ เราได้สติ ได้สมาธิ ได้สิ่งนั้นมา แต่สิ่งนี้มันเป็นกระบวนการ...เราได้ขวดมา เราได้น้ำมา แต่เราไม่ได้ถ้วย

น้ำกลั่น เขามีน้ำกลั่นกัน น้ำกลั่นมันมาในขณะ สลิ่งมา ต่างๆ มา แต่ด้วยมันไม่มี คือ การงานชอบ เพียรชอบ ความดำริชอบ ปัญญาชอบ เห็นใหม่ กระบวนการของมันไม่ครบกระบวนการของมัน กระบวนการของมัน คุณี เวลาเขาทำวัชชินต่างๆ เขาต้องมีเชื้อโรค เขาต้องเพาะเชื้อต่างๆ เพื่อกระบวนการของวัชชินนั้น เพื่อความสะดวกบริสุทธิ์ เพื่อป้องกันโรคนั้น

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มรรค ๘ เราได้สิ่งใด เราได้ศีล เราได้สมาธิมา เราก็ได้ส่วนประกอบบางอย่างมา แต่กระบวนการของมันทั้งหมดยังไม่เกิดขึ้น กระบวนการทั้งหมดที่เกิดขึ้นเราต้องใช้ปัญญาของเราที่เราใคร่ครวญของเรา มันจะทำให้กระบวนการของมันให้เกิดขึ้นมาได้อย่างไร กระบวนการอย่างนี้เขาจะไปค้นหาที่ไหน

เขาเป็นคนขึ้นมา เขาก็ทำแต่อาชีพของเขา เขาอยู่ในโลกของเขา เขาจะประกอบสัมมาอาชีพของเขาไปวันๆ หนึ่ง เห็นใหม่ เราเป็นพระ เป็นผู้ที่ปฏิบัติ เป็นทางอันกว้างขวาง เรามีเวลา ๒๔ ชั่วโมงในการวิจัย ในการเพาะเชื้อ ในการทำต่างๆ ในการทำวัชชินของเขา ต้องมีห้องปลอดเชื้อ ต้องมีต่างๆ เขาต้องมีกระบวนการป้องกันของเขา

ในกระบวนการของการประพฤติปฏิบัติ มันต้องมีจิต มีสมาธิ สมาธิต่างๆ เป็นฐานของจิต เห็นใหม่ นี่กระบวนการในห้องทดสอบ ห้องทดสอบคือกระบวนการของจิต อุบาทานในคูลาของจิตนี้ แล้วกระบวนการของมันปัญญาจะเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

เวลาทำงานของพระ พระทำงานอันละเอียด ทำงานจากหัวใจที่ออกกระบวนการของมัน ที่ทำงานของมันขึ้นมา มันจะรื้อค้นของมัน มันจะวิจัยของมัน กระบวนการของ

มันจะเกิดขึ้นของมัน มันจะมีกระทำของมัน นี่กระบวนการของมรรค กระบวนการของมรรคมันเกิดขึ้นมา หน้าที่งานของพระ งานของโลกก็เป็นงานโลก

เราบวชเป็นพระขึ้นมาแล้ว พระก็เป็นสมมุติสงฆ์ เราก็มีข้อวัตรปฏิบัติ ข้อวัตรเป็นเครื่องอยู่อาศัย กระบวนการอย่างนี้มันเป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมขึ้นมา ให้หัวใจมันหดสั้นเข้ามา ถ้ามันอยู่กับข้อวัตร อยู่กับปฏิบัติ อยู่กับชีวิตของเรา อยู่ปกติประจำวัน ความคิดมันไม่ส่งออกไปจากสมองของเรา ความคิดมันอยู่ในร่างกายของเรา มันรักษาชีวิตของเรา ให้มีพลังงานของมันไม่ให้มันส่งออกไปข้างนอก ไปยึดมันถือมัน ตัวอยู่ในวัด ความคิดไปอยู่นอกโลกนะ มันส่งไปดาวอังคาร โน่นนะ นี่ตัวมันก็เร่าร้อน

แต่เราอยู่ในข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม ความคิด ร่างกาย เราอยู่ที่นี้ มันเป็นมนุษย์อยู่ที่นี่ เราบวชเป็นพระอยู่ที่นี้ มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา ครอบคลุมหัวใจของเราไว้ เห็นไหม เรารักษาคุณแลของเรา เราทำกระบวนการของเราขึ้นมา ปัญญามันเกิดขึ้นมา สิ่งต่างๆ เกิดขึ้นมาจากความมีสติ มีปัญญาของเรา ถ้ามีสติมีปัญญานี้งานของพระ นี่คนหรือพระ คนที่มีอาชีพอย่างหนึ่ง มีการกระทำอย่างหนึ่ง เพื่อความเป็นคนดี

ถ้าเป็นพระ สิ่งที่เป็นสมบัติของพระ เห็นไหม ก็ศีลธรรมจริยธรรม ถ้ามีมรรคผลนิพพานขึ้นมาในหัวใจของพระยิ่งประเสริฐขึ้นไปใหญ่ หน้าที่งานของพระ งานของพระคือการรื้อค้น งานการกระทำของหัวใจของเรา หัวใจของเราเรื้อค้นมัน การกระทำของมัน กลับกรองมัน คุณแลมันขึ้นมาให้เป็นพระผู้ประเสริฐ

ถ้าหัวใจเป็นผู้ประเสริฐขึ้นมาแล้ว โลกนี้มันจะมีอะไรเห็นไหม คนเกิดขึ้นมาก็เหมือนกัน คุณี ชีวิตมีการพลัดพรากเป็นที่สุด เวลาเขาตายไป เขาหมดอายุของเขาไป เขาไม่มีโอกาสของเขา เพราะเป็นกรรมของเขา

เราบวชเป็นพระ เรามีโอกาสของเรา ทำไมเราจะไม่ชวนชายของเรา มีสติมีปัญญาธรรมนะ ถ้ามีสติมีปัญญาของเรา เราดูแลตัวเองได้ ถ้าดูแลตัวเองได้ก็เท่ากับดูแลจิตได้ ดูแลตัวเองไม่ได้เพราะจิตมันฟุ้งซ่าน จิตมันดิ้นรนนะ มันก็ดูแลตัวเองไม่ได้ ตัวอยู่นี้แต่จิตมันดิ้นรนเผ่นไปนอกวัดนอกวา เผ่นไปนอกโลกโน่นนะ มันจะดูแลตัวเองไปได้อย่างไร มันเหมือนกับคนร้างนะ เหมือนกับมีแต่ร่างกายหัวใจไม่มี ร่างกายที่มันเดินได้ แต่หัวใจไม่อยู่กับตัวเอง มันเป็นของประหลาดนะ

ปัจจุบันนี้เขาทำหุ่นยนต์กันนะ เพื่อมาทำประโยชน์ในทางอุตสาหกรรม เรานี้เป็นพระแท้ๆ เละนะ มีแต่โครงร่างเดินได้แต่หัวใจไม่มีนี่มันยิ่งกว่าหุ่นยนต์อีกนะ หุ่นยนต์เขายังเป็นประโยชน์นะ แต่ของเรานี้จะเป็นประโยชน์กับเรา มันต้องมีสติปัญญาของเราเพื่อประโยชน์กับเราเห็นไหม เป็นพระให้สมบุรณ์กับความเป็นพระ

แล้วกิริยาที่แสดงออกเห็นไหม คูลี ออกมานี้.. เสียงดังฟังชัดอย่างนี้ นี่มันเป็นพระหรือเปล่า พระนะ นี่ก็พระ พระผู้ที่ผ่านกระบวนการของกิเลสที่มันเหยียบหัวจนจมดินมาแล้วเงหน้าสู่มันตลอด สู้กันมาด้วยความจริงจัง ด้วยความต่อสู้ โลกเขาจะมองอย่างไรมันเรื่องของเขา เราจะดีหรือจะชั่วมันเป็นเนื้อหาสาระข้อเท็จจริงในใจของเรา คนมองอยู่ข้างนอกเขาไม่รู้หรอก

คูลี โลกที่เขาทำมาหากินกัน เขาคืนร่นกัน เขามองมาเห็นไหม คูลี เขาบอกเลขนะ เมืองไทย มีพระ ๕๐๐,๐๐๐ องค์ ทรัพยากรมนุษย์ไม่ได้ใช้ผลประโยชน์ ให้อยู่ไปวันหนึ่งๆ ใจ นี้ ความคิดของโลกเขาณะ

แต่ครูบาอาจารย์ของเรา เวลาเรานั่งนิ่งๆ เอาใจให้สงบขึ้นมา นิ่งงานของพระมันหนักหนาสาครรจ์กว่าโลกเท่าไร โลกที่เขาอยู่กันอย่างนั้นนะ เพราะกิเลสค้นหาความทะยานอยากมันพอใจใช่ไหม ยิ่งคืนร่น อยากดัง อยากใหญ่ อยากมีชื่อเสียง อยากมีทรัพย์สินสมบัติ อยากมีหน้ามีตา มันเป็นเรื่องทางของกิเลส มันลื่น มันไปสะดวกเลย

แต่พอเรามานั่งเอาชนะความคิดอย่างนั้น เอาชนะสิ่งที่มันขับเคลื่อนออกมาจากใจ มันต้องมีสติปัญญา มหาสติ มหาปัญญา มันต้องมีความยับยั้ง มันต้องมีความขังใจ มันต้องมีการขู่ยุดให้หัวใจมันอยู่ในอำนาจของศีลธรรม โอ้.. มันสาหัสสาครรจ์นะ แต่เขาบอกว่าพระ ๔-๕ แสนองค์ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่ได้เอามาใช้ประโยชน์ เสียหายทางเศรษฐกิจมาก นี่โลกคิดกันไปโน่น

เราก็คือพระทำงานกันอยู่ นั่งสมาธิเค็อดร็อนแบกรับภาระของโลกอยู่มหาศาล เขาไม่เห็นไม่รู้ณะ นี่โลกเจริญ โลกอยู่ร่วมเย็นเป็นสุขเพราะอะไร เพราะศีลธรรมจริยธรรม โลกจะอยู่ได้เพราะความร่วมมือเย็นเป็นสุขของธรรม แล้วเราเป็นผู้ที่รักษาธรรม.. รักษาธรรมนะ คูแลคู่พระไตรปิฎกขัดไว้เพราะเด็วปลวกมันกินนะ พระบวชไว้มีหน้าที่คอยเปิด

พระไตรปิฎก ปิดพระไตรปิฎกนะ เดี่ยวขัดตัวขึ้นมา เอาบุญแจ้รักษาไว้ ถ้ามันกัดหนังสือก็เอามาเช็ดมาถู นี่รักษาธรรม

แต่ถ้ามันเกิดเป็นธรรมในหัวใจละ เราต้องไปรักษาที่หนังสือนั่นใหม่ เราต้องไปรักษาที่ข้างนอกใหม่ เรายักษาที่ใจ เราดูใจเรา เราแสวงหาใจเรา เราแก้ไข นี่ธรรมอยู่ที่นี้ เราไม่ได้รักษาตัวพระไตรปิฎกว่าปลวกมันจะกินนะ เรายักษาหัวใจของเรา เรายักษาจิตใจของเรา สิ่งใดที่มันเหยียบย่ำหัวใจของเรา สิ่งใดที่ไม่เป็นประโยชน์กับใจของเรา เราจะดูแลที่นี้

ถ้าดูแลที่นี้ เห็นใหม่ สอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ ไม่มีกิเลส ตัณหาความทะยานอยากในหัวใจ สิ่งที่แสดงออกมามันก็เป็นธรรมล้วนๆ เป็นสิ่งที่เป็นธรรมที่มีชีวิต สิ่งที่เป็นประโยชน์กับโลก นี่ประโยชน์กับโลกต้องให้เป็นประโยชน์กับเราก่อน ถ้าเป็นประโยชน์กับเราไม่ได้ เราหาประโยชน์ความเป็นจริงขึ้นมาไม่ได้

เราว่ายน้ำไม่เป็นจะไปช่วยคนจมน้ำจะตายกันหมดเลย เราต้องว่ายน้ำเป็น เราต้องมีคุณธรรมในหัวใจ เราต้องมีศีลธรรมในความเป็นจริงของเรา เราจะช่วยคนจมน้ำ เราจะไม่กระโดดลงไปช่วยเขา เราจะโยนเส้นเชือกลงไปให้เขาเกาะเส้นเชือกนั้นแล้วสาวเขาเข้ามา เราจะไม่กระโดดลงไปอุ้มเขาขึ้นมาจมน้ำ คนที่ช่วยเขาว่ายน้ำเป็นเห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน จิตใจที่มันเป็นธรรมแล้ว เราอยู่ของเรา เราแสดงธรรมของเรา เราแสดงความจริงของเราเพื่อเป็นประโยชน์กับโลกเห็นใหม่ สิ่งนี้เป็นธรรมเป็นประโยชน์กับโลก ฉะนั้นเราเกิดมาเป็นมนุษย์ด้วยเวรด้วยกรรม แล้วเราได้บวชพระขึ้นมา เราบวชเป็นพระเป็นเจ้าของขึ้นมาด้วยอุปัชฌายะ ด้วยอุทิศจิตตุดตกรรม เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาในหัวใจของเราขึ้นมา ด้วยมรรคญาณในหัวใจของเรา ให้จิตใจนี้เป็นพระ เป็นผู้ประเสริฐ ประเสริฐจากข้างนอก เป็นพระสมมุติสงฆ์ เขาเคารพบูชาแล้ว ให้เป็นความจริงขึ้นมา ให้เราเคารพบูชาตัวเราได้

ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา เราจะรู้ค้นหาความผิดชอบชั่วดีในใจของเรา เราดูใจของเรา เราเข้าใจ เราเห็นใจของเราว่าไม่มีความผิดชอบชั่วดีในใจเรา เราจะมั่นใจใจของเราได้ เห็นใหม่ อันนี้พระผู้ประเสริฐในหัวใจของเรา

ถ้าที่นี้ได้จากเกิดเป็นมนุษย์โดยกรรม เกิดเป็นพระโดยอุทิศจิตอุทิศกรรม เกิดเป็น
สงฆ์ เกิดโดยอริยสงฆ์ขึ้นมาจากหัวใจของเรา จากการประพฤติปฏิบัติ ! จากมรรคญาณ !
จากศีลธรรม จากความจริงในหัวใจขึ้นมา ชำระล้างขึ้นมาให้เกิดเป็นความจริงขึ้นมาใน
ใจ แล้วจะเป็นสมบัติของเราเอง เอวัง